

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 146/2025-18

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej AK | AK s. r. o., Suché mýto 6, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. B2-4T/99/2020 takto

r o z h o d o l :

- Postupom Mestského súdu Bratislava I v konaní sp. zn. B2-4T/99/2020 **bolo porušené** základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
- Sťažovateľke **priznáva** finančné zadostučinenie **800 eur**, ktoré **je** Mestský súd Bratislava I **povinný** zaplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
- Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 4. februára 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ústavy postupom mestského súdu pri rozhodovaní o náhrade trov obhajoby. Okrem toho sťažovateľka žiada, aby ústavný súd mestskému súdu prikázal konať bez zbytočných prietáhov a priznal jej finančné zadostučinenie 3 500 eur a náhradu trov konania.

2. Ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 146/2025-11 z 13. marca 2025 podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prijal ústavnú sťažnosť sťažovateľky na ďalšie konanie v celom rozsahu.

3. Sťažovateľka, ktorá je advokátkou, bola opatrením Okresného súdu Bratislava II z 2. mája 2020 ustanovená v trestnom konaní za obhajcu obvineného. Krajský súd v Bratislave rozsudkom sp. zn. 4To/97/2021 z 10. februára 2022 obvinenému právoplatne uložil súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 13 rokov. Sťažovateľka predložila okresnému súdu 10. marca 2022 vyčíslenie svojej odmeny a náhrad v celkovej výške 6 702,58 eur za úkony, ktoré ako obhajkyňa v trestnom konaní vykonala. Uznesením okresného súdu z 29. júna 2022 jej bola priznaná odmena a náhrady 5 636,97 eur, proti ktorému sťažovateľka podala 13. júla 2022 sťažnosť. Sťažovateľka podala 11. júla 2023 na už príslušnom mestskom súde sťažnosť na prieťahy v konaní, pretože o jej sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu z 29. júna 2022 o priznaní odmeny a náhrad nebolo takmer po roku rozhodnuté. Na sťažnosť reagoval predseda mestského súdu oznámením z 18. júla 2023, v ktorom sťažovateľku informoval, že z dôvodu dovolania podaného odsúdeným sa spis nachádza na Najvyššom súde Slovenskej republiky. Po jeho vrátení bude o jej sťažnosti rozhodnuté. Keďže o sťažnosti naďalej nebolo rozhodnuté, podala sťažovateľka 9. júna 2024 na mestskom súde opakovanú sťažnosť na prieťahy, na ktorú však nedostala odpoveď. O sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu z 29. júna 2022 nebolo do podania ústavnej sťažnosti rozhodnuté napriek tomu, že dovolacie konanie sa skončilo uznesením najvyššieho súdu z 15. júna 2023 o odmietnutí dovolania obvineného.

4. Sťažovateľka namieta, že mestský súd o jej sťažnosti súd nerozhodol v lehote viac ako dva a pol roka od jej podania. Pritom prekážka pre rozhodnutie v podobe neprítomnosti spisu z dôvodu jeho predloženia najvyššiemu súdu zanikla už v júni 2023, odkedy uplynul rok a sedem mesiacov, no o sťažnosti stále nie je rozhodnuté. Sťažovateľka tiež uvádza, že mestský súd svojím nekonaním o sťažnosti proti uzneseniu o odmene a náhradách sťažovateľky marí nadobudnutie jej majetku, ktorý legitímne očakávala skončením trestnej veci a uplatnením nároku na náhradu trov obhajoby. Mestský súd svojou nečinnosťou neoprávnene zadržáva jej príjem za už vykonanú obhajobu. Preto v dôsledku postupu mestského súdu došlo tiež k porušeniu jej základného práva vlastníť majetok.

II.

Vyjadrenie mestského súdu

5. Vo vyjadrení doručenom ústavnému súdu 27. marca 2025 predseda mestského súdu uviedol chronológiu vykonaných úkonov. Uviedol, že o dovolaní rozhodol najvyšší súd uznesením sp. zn. 5Tdo/38/2023 z 15. júna 2023. Po návrate spisu z najvyššieho súdu bolo rozhodnuté o sťažnosti sťažovateľky uznesením z 20. marca 2025, ktorým jej bolo vyhovené v časti namietaného nepriznania odmeny a hotových výdavkov obhajoby. Zároveň konštatoval, že mestský súd v období od vrátenia spisu z najvyššieho súdu do rozhodnutia o sťažnosti sťažovateľky uznesením z 20. marca 2025 nekonal z dôvodu nadmernej zaťaženia súdneho oddelenia.

III.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

6. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (to platí, aj pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru – m. m. I. ÚS 304/2021, I. ÚS 444/2021, pozn.) je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom znamenajúcim nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím (m. m. II. ÚS 118/2019, I. ÚS 250/2020)

7. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (I. ÚS 41/02, III. ÚS 111/02, IV. ÚS 99/07) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú (i) právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, (ii) správanie účastníka súdneho konania a (iii) postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, ÚS 54/02, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

8. Vo vzťahu k prvému kritériu ústavný súd žiadnu právnu ani faktickú zložitosť veci nezistil a na právnu či faktickú zložitosť nepoukázal ani samotný mestský súd. Rozhodovanie o odmene a náhrade hotových výdavkov za obhajobu patrí do každodennej činnosti všeobecných súdov, pričom predmetom napadnutého konania bolo rozhodovanie o sťažnosti sťažovateľky proti prvostupňovému uzneseniu o odmene za obhajobu.

9. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľky, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka sa o predĺženie napadnutého konania v jeho relevantnej časti nepričinila.

10. Napokon hodnotil ústavný súd postup mestského súdu v posudzovanom období napadnutého konania, vychádzajúc z obsahu ústavnej sťažnosti a vyjadrenia mestského súdu. O sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu o odmene za obhajobu z 29. júna 2022, ktorú sťažovateľka podala 13. júla 2022, rozhodol mestský súd uznesením z 20. marca 2025. Aj keď bol spis z dôvodu dovolania odsúdeného z 11. októbra 2022 predložený najvyššiemu súdu, v prípade efektívneho postupu súdu bolo možné o sťažnosti sťažovateľky rozhodnúť ešte pred vznikom tejto prekážky. Predmet rozhodovania sa nevyznačoval faktickou či právnou náročnosťou, ktorá by podstatne sťažila možnosť urýchleného rozhodnutia o sťažnosti, a tým nastolenia právnej istoty v otázke výšky odmeny sťažovateľky. Mestský súd bol po vrátení spisu z najvyššieho súdu nečinný, pretože o sťažnosti rozhodol až 20. marca 2025, pritom konanie na najvyššom súde sa skončilo 15. júna 2023. Neefektívnosť, ako aj nečinnosť mestského súdu mali za následok, že rozhodovanie o sťažnosti sťažovateľky z 13. júla 2022 trvalo mestskému súdu vyše dva a pol roka.

11. Na základe toho dospel ústavný súd k názoru, že mestský súd v napadnutom konaní v časti rozhodovania o sťažnosti proti uzneseniu o odmene a náhrade hotových výdavkov za obhajobu porušil základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48

ods. 2 ústavy a jej právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

12. Keďže v napadnutom konaní bolo pred rozhodnutím ústavného súdu právoplatne rozhodnuté o sťažnosti sťažovateľky, nebol dôvod na to, aby bolo mestskému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy prikázané, aby vo veci konal bez zbytočných prietáhov.

13. Pokiaľ ide o namietané porušenie práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, ústavný súd v krátkosti konštatuje, že v prípade sťažovateľky nedošlo k úplnému zmareniu nadobudnutia vlastníctva k peniazom predstavujúcim odmenu za právne zastupovanie, ale len k značnému oddialeniu nadobudnutia tejto peňažnej sumy (m. m. IV. ÚS 126/2019, II. ÚS 38/2021, I. ÚS 123/2023). Taktiež je potrebné prihliadať na skutočnosť, že sťažovateľka má prípadne možnosť uplatniť si náhradu škody, ktorá jej vznikla v dôsledku oneskoreného vyplatenia predmetnej peňažnej sumy. Vzhľadom na uvedené ústavný súd tejto časti ústavnej sťažnosti nevyhovel (bod 3 výroku tohto nálezu).

IV.

Primerané finančné zadosťučinenie

14. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovriešenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04, III. ÚS 10/02, I. ÚS 257/08).

15. Sťažovateľka sa v ústavnej sťažnosti domáha priznania primeraného finančného zadosťučinenia 3 500 eur z dôvodov uvedených v ústavnej sťažnosti. Vzhľadom na konštatované zbytočné prietahy v postupe všeobecného súdu v napadnutom konaní, berúc do úvahy najmä charakter predmetu konania a jeho význam pre sťažovateľku, ako aj celkovú dĺžku napadnutého konania, resp. obdobie právnej neistoty sťažovateľky, neefektívnosť postupu súdu a všetky okolnosti daného prípadu, majú na pamäti, že cieľom priznania primeraného finančného zadosťučinenia je len zmiernenie ujmy pociťovanej z porušenia základných práv alebo slobôd zaručených ústavou, resp. záväznou medzinárodnou zmluvou, ústavný súd považoval priznanie finančného zadosťučinenia 800 eur za primerané konkrétnym okolnostiam prípadu (bod 2 výroku tohto nálezu). Vo zvyšnej časti návrhu na priznanie finančného zadosťučinenia nevyhovel (bod 3 výroku tohto nálezu).

V.

Trovy konania

16. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

17. Z citovaného ustanovenia teda nevyplýva obligatórna povinnosť priznania trov konania sťažovateľovi, ak bolo ústavným súdom vyslovené porušenie jeho práv postupom alebo rozhodnutím orgánu verejnej moci.

18. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka sa dala v konaní pred ústavným súdom, v ktorom namieta porušenie v bode 1 uvedených práv, zastúpiť advokátskou kanceláriou (v ktorej pracuje

aj sťažovateľka). Vzhľadom na postavenie sťažovateľky ako advokátky, a teda osoby kvalifikovanej na spísanie a podanie ústavnej sťažnosti, nemožno priznanie trov považovať za hospodárne a účelné z pohľadu nákladov konania. To platí o to viac, že ide konanie, v ktorom nemožno počítať s procesným rizikom spojeným s povinnosťou náhrady trov konania protistrany.

19. Vzhľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že v tejto veci nie je odôvodnené, aby sťažovateľke bola priznaná náhrada trov konania (bod 3 výroku tohto nálezu).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. apríla 2025

Robert Šorl
predseda senátu